

Riktlinjer

Diarienummer
KF2022-205

Käppalaförbundets riktlinjer för länshållningsvatten

Antagen av Ledningsgruppen 2022-02-17
Käppalaförbundet

Innehållsförteckning

1. Käppalaförbundets riktlinjer för miljöfarlig verksamhet _____	3
2. Bakgrund _____	3
3. Inför byggstarten _____	4
4. Vatten direkt till recipient eller markområde _____	4
5. Krav på vatten som avleds till Käppala avloppsreningsverk _____	4
6. Provtagning _____	6
7. Flödesutjämning _____	6

1. Käppalaförbundets riktlinjer för miljöfarlig verksamhet

Avloppsreningsverkens processer är byggda för att i första hand behandla spillvatten från hushåll. För att verksamheter ska få avleda processvatten till Käppalaverket får vattnet inte vara smutsigare eller innehålla andra ämnen än spillvatten från hushåll. Käppalaverket tar emot processvatten från verksamheter och industrier, så länge vattnet inte skadar eller stör ledningsnätet, avloppsreningsverket, vårt slam eller hav. Självklart får det inte heller orsaka hälsorisker för våra medarbetare. Inkommande vatten till Käppalaverket får inte vara för rent så att processerna i verket inte har någon reningseffekt.

Det är Käppalaförbundet som avgör om processvatten från verksamheter får anslutas till Käppalaverket, detta regleras av förbundsordningen (www.kappala.se). Käppalaförbundet grundar sitt beslut om tillåten avloppskvalitet på Käppalaförbundets miljötillstånd, Lagen om allmänna vattentjänster, avfallsförordning, Revaq, EU:s vattendirektiv och kemikalieförordningen REACH med flera.

Ett tillstånd för verksamheten enligt miljöbalken utgör inget skydd från VA-huvudmannens krav på tillåten avloppskvalitet. Otillåtet utsläpp är ett miljöbrott och vid misstanke upprättas polisanmälan.

På avloppsreningsverken kallar vi det för uppströmsarbete att förhindra att miljögifter kommer in i avloppssystemen. Mer info om Käppalaförbundets uppströmsarbete finns att läsa på www.kappala.se.

2. Bakgrund

Sprängning, borrar, schaktning, upplag av bergmassor och annan verksamhet i samband med större byggnationer ger ofta upphov till så kallat länshållningsvatten och kan utgöras av t.ex. regnvatten, inträngande grundvatten, spolvatten och liknande. I samband med sprängning kan länshållningsvattnet innehålla större mängder kväve, som det kommunala avloppsreningsverket kan rena bort, men i övrigt innehåller vattnet inga näringsämnen. Då länshållningsvatten inte anses vara ett för reningsverket behandlingsbart vatten, utan istället bidrar till ökade utsläpp från reningsverket, bör det i första hand efter rening avledas till närmaste recipient.

Krav kan också ställas på hantering av vatten och borrhax från bergvärmeborrning/brunnsborrning i samband med anmälningskedet.

Länshållningsvatten behöver ofta renas innan det avleds till lokal recipient. Verksamhetsutövaren ska kontrollera med kommunen vilka möjligheter som finns för lokalt omhändertagande. Käppalaförbundet måste alltid rådfrågas innan länshållningsvatten avleds till Käppalaverket.

3. Inför byggstarten

Följande uppgifter bör verksamhetsutövaren lämna till kommunen i samband med byggstarten

- Var byggarbetet ska ske (adress och/eller fastighet)
- Kontaktperson på företaget
- Om sprängning är aktuellt och i så fall i vilken omfattning
- Under vilken tidsperiod som sprängning/borring/schaktning med mera ska pågå
- Flödesmängd, både momentant och totalt
- Beskrivning av reningsanläggningen (om sådan finns)
- Förväntade halter i utgående vatten efter rening
- Eventuella föroreningar i mark eller grundvatten

Kommunen beslutar till vilken recipient det renade länshållningsvattnet kan avledas. Om en lämplig recipient inte går att finna rådgör kommunen med Käppalaförbundet om det renade länshållningsvattnet kan avledas till avloppsreningsverket. Om Käppalaförbundet kan ta emot vattnet ska nedanstående krav uppfyllas.

4. Vatten direkt till recipient eller markområde

Vatten som innehåller låga halter av näringsämnen ska inte belasta avloppsreningsverket utan behandlas lokalt (t.ex. slam- och oljeavskiljare i ett eller flera steg) och avledas till mark- eller recipient. Berörd kommun ska alltid kontaktas innan utsläpp får ske. Verksamhetsutövaren ska också avgöra om avledningen till lokal recipient är en vattenverksamhet (11 kap. miljöbalken). I sådana fall är det Länsstyrelsen som ska kontaktas för tillstånd.

Vid utsläpp direkt till mark eller recipient kan respektive kommun komma att ställa andra krav än vad som anges ovan. Efter byggskedet ska dag- och dräneringsvatten kopplas till ledningsnät för dagvatten.

5. Krav på vatten som avleds till Käppala avloppsreningsverk

Länshållningsvatten som innehåller höga kvävehalter kan behandlas i avloppsreningsverk, dock under förutsättning att andra förekommande föroreningar inte stör reningsprocesserna i avloppsreningsverket eller försämrar slamkvaliteten. Utan Käppalaförbundets medgivande kan inget länshållningsvatten avledas till avloppsreningsverket.

Krav för avledning till spillvattennätet

- Vatten som avleds till reningsverket ska genomgå lokal rening minst motsvarande slam- och oljeavskiljare.
- Det renade vattnet provtas en gång per månad (veckosamlingsprov) samt analyseras avseende pH, totalkväve, konduktivitet, metaller och suspenderat material. Oljeindex tas som ett dygnssamlingsprov. I tabell 1 redovisas riktvärdena för dessa parametrar.

Tabell 1. Riktvärden för länshållningsvatten.

Parameter	Riktvärde
pH min	6,5
pH max	10
Bly (Pb)	10 µg/l
Kadmium (Cd)	0,1 µg/l
Koppar (Cu)	200 µg/l
Krom (Cr)	10 µg/l
Nickel (Ni)	10 µg/l
Zink (Zn)	200 µg/l
Arsenik (As)	10 µg/l
Oljeindex	50 mg/l
PAH6	1 µg/l
Suspenderad substans	100 mg/l
Konduktivitet	500 mS/m

- Mängden avlett vatten ska mätas och redovisas månadsvis.
- Vattnets totalkvävehalt bör i genomsnitt per månad vara högre än 20 mg/l. Om halten för totalkväve understiger 15 mg/l ska avledningen till spillvattennätet upphöra.
- Kemikalier och produkter som innehåller PRIO-ämnen får inte tillföras spillvattennätet. Därför ska säkerhetsdatablad på förekommande kemikalier bifogas.
- Metallhalterna bedöms från fall till fall. Bedömning utgår från varningsvärdena i Käppalaförbundets broschyr ”Riktlinjer för avloppsvatten från industrier och andra verksamheter” som finns på www.kappala.se. Om förhöjda halter av metaller uppmäts måste avledningen omedelbart upphöra, detta bedöms av Käppalaförbundet i samråd med kommunen.
- För avlett länshållningsvatten kan Käppalaförbundets industritaxa tillämpas, under förutsättning att kvävehalten överskrider 40 mg/l.
- När analysresultaten erhållits ska de bedömas skriftligen av verksamhetsutövaren/byggherren (VU) och därefter lämnas till kommunen som samråder med Käppalaförbundet. Käppalaförbundet gör därefter den slutliga bedömningen utifrån analysvar, flöde och VU:s slutsatser.

6. Provtagning

Provtagning ska genomföras flödesproportionellt med automatisk provtagare. Om detta inte är möjligt kan provtagningen ske tidsstyrt efter samråd med Käppalaförbundet. Prov ska tas på utgående behandlat/sedimenterat vatten under fem arbetsdagar som därefter slås samman till ett veckosamlingsprov. Analyserna ska göras på icke filtrerade prover. Övriga oönskade föroreningar ska analyseras då behov föreligger och enligt överenskommelse med kommunen och Käppalaförbundet.

Provtagningsprogrammet kan variera beroende på hur omfattande det aktuella projektet är.

Redovisning till miljöingenjör på Käppalaförbundet ska ske inledningsvis varje månad (fornamn.efternamn@kappala.se eller kappala@kappala.se). Om analyserna stadigvarande ligger under varningsvärdena kan provtagningen glesas ut efter samråd med kommunen och Käppalaförbundet.

Provtagning och analys ska genomföras av behörig provtagare och ackrediterat laboratorium med ackrediterade metoder.

Vid frågor om föroreningar och provtagning, kontakta miljöingenjör på Käppalaförbundet på 08-766 67 00. Frågor om anslutningspunkt m.m. besvaras av respektive kommuns VA-enhet.

7. Flödesutjämning

Om kapaciteten i ledningsnätet och/eller pumpstationer är otillräcklig ska vattnet kunna magasineras för att sedan avledas när flödet i ledningsnätet är litet. Detta avgörs av kommunen.